

ERÄÄN SOSIALISTISEN PUOLUEEN ERÄÄN LYHYEN ELÄMÄNKAUDEN HISTORIIKKIA

7. I. 1917. Sveitsin sosialistisen puolueen hallinnon istunto. „Keskustan” johtaja R. Grimm yhtyy sosialipatrioottisiin johtomiehiin ja lykkää epämääräiseksi ajaksi puoluepäivien pitämisen (niillä piti käsitellä sotakysymys ja ne oli määrätty helmikuun 11 päiväksi 1917).

Nobs, Platten, Naine y.m. protestoivat ja äänestävät sitä vastaan.

Valveutuneissa työläispiireissä vallitsee mitä suurin suuttumus tuon lykkäyksen johdosta.

9. I. 1917. Julkaistaan enemmistön ja vähemmistön päätöslauselmaehdotukset. Enemmistön ehdotuksesta puuttuu *täydellisesti* selvä lausunto isänmaan puolustamista vastaan (Affolter ja Schmid olivat sitä vastaan), mutta 3. §:ssä on kuitenkin vaatimus: „Parlamentissa olevat puolueen jäsenet sitoutuvat hylkäämään kaikki sotilaalliset vaatimukset ja sotamäärärahat motivoiden periaatteellisesti menettelelyään”. Tämä on pantava visusti mieleen.

23. I. 1917. Zürichin „Volksrecht” * julkaisee kirjoituksen kansanäänestyksen¹⁰⁰ motiiveista. Näissä motiiveissa lykätys luonnehditaan jyrkästi, mutta aivan oikein grütliläisten voitoksi sosialismista.

Johtomiesten suuttumuksen myrsky tuota kansanäänestystä vastaan. *Grimm* aikakauslehdessä „Berner Tagwacht” **, *Jacques Schmid* (Olten) „Neue Freie Zeitungissa”, *F. Schneider* „Basler Vorwärts”¹⁰¹ lehdessä, sitten näiden „keskustalaisten” lisäksi sosialipatriootti *Huber St.-Gallenin* „Volksstimme” *** aikakauslehdessä,— kaikki

* — „Kansan Oikeus”. *Toim.*

** — „Bernin Vartio”. *Toim.*

*** — „Kansan Ääni”. *Toim.*

he parhaavat ja uhkailevat ylenmäärin kansanäänestyksen alkuunpanijoita.

R. Grimm on tuon häpeällisen ristiretken johdossa, erikoisesti hän koettaa säikäyttää „nuorisojärjestön” ja lupaa esiintyä sitä vastaan seuraavilla puoluepäivillä.

Monet sadat saksalaisen ja ranskalaisen Sveitsin työläiset merkitsevät innolla nimensä kansanäänestyslistoihin. Naine sähköttää Münzenbergille, että kantonin sihteeristö tulee todennäköisesti kannattamaan kansanäänestystä.

22. I. 1917. „Berner Tagwacht” ja „Volksrecht” julkaisevat Kansallisneuvoston jäsenen *Gustav Müllerin* lausunnon. Müller esittää puolueelle virallisen uhkavaatimuksen ilmoittaen ryhmänsä nimessä (hän kirjoittaa „meidän ryhmämme”), että hän luopuu Kansallisneuvoston jäsenen valtakirjastaan, koska hän *ei voi hyväksyä* „sotamäärärahojen periaatteellista hylkäämistä”.

26. I. 1917 *Greulich* esittää „Volksrecht” lehdessä julkaisussa neljännessä kirjoituksessaan puolueelle saman uhkavaatimuksen ilmoittaen olevan „itsestään selvää”, että hän luopuu valtuuksistaan, jos puoluepäivät hyväksyy *enemmistön päätöslauselmaehdotuksen 3. pykälän*.

27. I. 1917 E. Nobs kirjoittaa toimituksen artikkelissa („Kansanäänestyksestä”), että hän *ei missään tapauksessa* ole kansanäänestyksen perustelujen kannalla.

Platten on vaiti.

31. I. 1917 sihteeristö päättää kutsua puoluepäivät koolle kesäkuun 2 ja 3 p:nä 1917 (ei pidä unohtaa, että sihteeristö jo kerran päätti määrätä puoluepäivät helmikuun 11 päiväksi 1917, mutta puolueen hallinto muutti tuon päätöksen!).

1. II. 1917 Oltenissa kerääntyy vajaassa kokoonpanossa Zimmerwaldin konferenssi. Siihen osallistuvat niiden järjestöjen edustajat, jotka oli kutsuttu Entente-maiden sosialistikonferenssiin (maaliskuussa 1917).

Radek, Zinovjev, Münzenberg ja eräs „Internationalen” jäsenistä (Saksan „Spartacus” ryhmä, jonka jäsen K. Liebknecht oli) ruoskivat julkisesti R. Grimmia ja ilmoittavat, että hänen liittonsa sosialipatriottien kanssa Sveitsin sosialistisia työläisiä *vastaan* tekee hänestä „poliittisen vainajan”.

Lehdistö on uppiniskaisesti vaiti tuosta konferenssista.

1. II. 1917 Platten julkaisee ensimmäisen artikkelinsa sotakysymyksestä. Tämän yhteydessä pitää kiinnittää erikoista huomiota kahteen lausuntoon.

Ensiksikin, Platten kirjoittaa kirjaimellisesti näin: „Valiokunnassa tuntui tietenkin se, että puuttui selvää päätä ja pelotonta ja johdonmukaista Zimmerwaldin soturia, joka kannatti sotakysymyksen *panemista veran alle* sodan päätymiseen saakka”.

On helppo arvata, ketä vastaan isku on suunnattu, vaikkei nimeä olekaan mainittu.

Toiseksi, Platten esittää samassa artikkelissa periaatteellisen kannan:

„Sotakysymys ei ole ainoastaan *tuon* kysymyksen ympärillä käytävää mielipidetaistelua, vaan se on myös määrätty suunta puolueen tulevassa kehityksessä, se on taistelu puolueessa ilmenevää opportunistia vastaan, esiintymistä reformisteja vastaan ja vallankumouksellisen luokkataistelun puolesta”.

3. II. 1917 pidetään keskustalaisten (Grimm, Schneider, Rimathé y.m.) erityinen neuvottelukokous, johon osallistuvat niin ikään Nobs ja Platten. Münzenberg ja tri Bronski oli myös kutsuttu, mutta he kieltäytyivät osallistumasta kokoukseen.

Hyväksytään päätös enemmistön päätöslauselmaehdotuksen „muuttamisesta” sellaiseksi, että se oleellisesti *huononee* ja muuttuu „keskustan päätöslauselmaehdotukseksi”, varsinkin sen takia, kun *3. pykälä* katoaa ja sen tilalle pannaan aivan epämääräinen, epäselvä sanonta.

6. II. 1917 pidetään Zürichissä sos.-dem. puolueen jäsenten yleinen kokous. Tärkein kohta: komitean vaalit.

Väkeä kerääntyi vähän, etenkin työläisiä.

Platten ehdottaa istunnon lykkäämistä. Sosialipatriootit ja Nobs ovat vastaan. Ehdotus hylätään.

Alkavat vaalit. Kun tulee tiedoksi, että valituksi tuli tri Bronski, niin sosialipatriootti *Baumann* ilmoittaa komitean neljän jäsenen nimessä, että hän kieltäytyy toimimasta yhdessä tri Bronskin kanssa.

Platten ehdottaa tämän uhkavaatimuksen hyväksymistä (siihen alistumista), koska hän ilmoittaa (aivan epädemo-

kraattisesti ja laittomasti) koko vaalit epäpäteviksi. Tuo ehdotus hyväksytään!!!

9. II. 1917. Julkaistaan enemmistön „uusi” päätöslauselmaehdotus. Allekirjoitukset: „keskustalaiset” Grimm, Rimathé, Schneider, Jacques Schmid y.m., lisäksi Nobs ja Platten. Päätöslauselmaehdotus on paljon huonompi, ja *kolmas pykälä*, kuten jo sanottiin, on kadonnut.

Päätöslauselmaehdotuksessa *ei ole mitään viittausta* taisteluun opportunistia ja reformismia vastaan eikä siihen, että olisi lujasti päätetty seurata Karl Liebknechtin taktiikkaa!

Se on tyyppillinen keskustan päätöslauselmaehdotus, missä on enimmäkseen „yleisiä”, muka „teoreettisia” tyhjiä korulauseita, mutta käytäntöä koskevat vaatimukset on muotoiltu tahallisesti niin heikosti ja epäselvästi, että saatetaan uskoa, etteivät vain Grimm ja G. Müller, vaan vieläpä Baumannkin=Zürich suvaitsevat ehkä peruuttaa uhkavaatimuksensa ja... armahtaa puoluetta.

Yhteen veto: Sveitsin puolueen johtomiehet ovat haudanneet juhlallisesti „suohon” zimmerwaldilaisuuden.

Lisäys.

St.-Gallenin „*Volkstimme*” (johon Huber=Rohrschach kirjoittaa hyvin usein) 25. I. 1917:

„Riittää, kun tuon häpeämättömyyden (s.o. kansanäänestyksen motivoinnin) vastakohtaksi esitetään se seikka, että lykkäysehdotuksen (7. I.) teki tov. Grimm ja sitä puolustivat tarmokkaasti muun muassa toverit Manz, Greulich, Müller, Affolter ja Schmid”.

„*Basler Vorwärts*” tiedotti 16. I. 1917, että lykkäysehdotuksen (7. I.) tekivät seuraavat toverit:

„Grimm, Rimathé, Studer, Münch, Lang=Zürich, Schneider=Basel, Keel=St.-Gallen ja Schnurrenberger” (näinkö!?! Ehkä tässä on painovirhe? eikö pitäisi olla Schneeberger?).

Työläisillä on kaikki perusteet olla kiitollisia kummallekin lehdelle näiden *nimien* julkaisemisesta!..

Kirjoitettu saksan kielellä
helmikuun lopulta 1917

Julkaistu ensi kerran v. 1931
XVII Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan
Käännös saksan kielestä